

Grace Kelly

Grace Kelly, właśc. Grace Grimaldi, księżna Monako, księżna Valentinois, markiza Baux (ur. 12 listopada 1929 w Filadelfii, zm. 14 września 1982 w Monaco-Ville) – amerykańska aktorka, zdobywczyni Oscara za rolę w filmie *Dziewczyna z prowincji*. American Film Institute umieścił ją na 13. miejscu na liście największych aktorek wszech czasów (The 50 Greatest American Screen Legends)[1]. Od 18 kwietnia 1956 do śmierci księżna Monako jako żona księcia Rainiera III.

Rodzina

Urodziła się 12 listopada 1929 w Filadelfii w Stanach Zjednoczonych. Była córką Johna Brendana Kelly'ego, trzykrotnego mistrza olimpijskiego w wioślarstwie i jego żony, Margaret Katherine Majer. Pochodziła z katolickiej rodziny o irlandzkim pochodzeniu. Ojciec Grace był trzykrotnym mistrzem olimpijskim w wioślarstwie, po zakończeniu kariery sportowej założył firmę, wstąpił do partii demokratów i w 1935 był kandydatem do objęcia funkcji burmistrza miasta Filadelfii, ale przegrał najmniejszą w historii różnicą głosów. W czasie II wojny światowej prezydent Roosevelt nominował go na stanowisko Narodowego Dyrektora Zdrowia Fizycznego. Matka Grace urodziła się 13 grudnia 1898 w Filadelfii jako córka niemieckich emigrantów, Carla (ur. 1863, zm. 1922) i Margarethy z Bergów (ur. 1870, zm. 1949). Od dzieciństwa zajmowała się sportem, uprawiała pływanie, podjęła też studia na

Temple University, pracowała jako modelka, a jej zdjęcia trafiały na okładki magazynów. W 1921 roku została instruktorką wychowania fizycznego na Uniwersytecie Pensylwania.

Grace miała troje rodzeństwa: siostry Margaret Katherine (ur. 1925, zm. 1991), Elizabeth Anne (ur. 1933, zm. 2009) oraz brata Johna Brendana Juniora (ur. 1927, zm. 1985), który w 1956 w Melbourne zdobył brązowy medal w wioślarstwie i podarował go Grace jako prezent z okazji jej zaślubin z księciem Rainierem. Po chrzcie najstarszej córki państwa Kellych, Margaret, babka dziewczynki, Mary Costello Kelly, wyraziła niezadowolenie, że dziewczynka nie otrzymała imienia Grace na cześć jej zmarłej w dzieciństwie córki. Rok później Mary Costello zmarła, a druga córka Kellych otrzymała imiona Grace Patricia.

Kariera aktorska

Rodzice nie chcieli, by córka została aktorką. Uczęszczała do szkoły zakonnej i otrzymała rygorystyczne wychowanie. Aby się usamodzielnić, wyjechała do Nowego Jorku, gdzie pracowała jako fotomodelka. W maju 1947 ukończyła Stevens School w Germantown. Jej ulubionymi aktorami byli Ingrid Bergman i Joseph Cotten. Z powodu niskich wyników z matematyki nie dostała się do Bennington College w lipcu 1947, ale postanowiła spełnić swoje marzenie o karierze kinowej, dlatego wzięła udział w przesłuchaniach do Amerykańskiej Akademii Sztuki Dramatycznej w Nowym Jorku, gdzie z powodzeniem odegrała scenę z dramatu *The Torch-Bearers* z 1923.

Karierę aktorską zaczynała dużymi rolami na scenie na Broadway w *Ojcu Strindberga* oraz w tytułowej roli w ok. 60-odcinkowym programie telewizyjnym *Bethel Merriday* według Sinclair Lewisa. W 1951 roku nakręciła swój pierwszy film, *Czternaście godzin*, w którym zagrała rolę Louise Ann Fuller. W 1952 odtwarzała rolę żony szeryfa Amy Kane w *W samo południe* u boku Gary'ego Coopera. Za rolę Lindy Nordley w filmie *Mogambo* otrzymała nagrodę Złotego Globu oraz nominację do Oscara za drugoplanową rolę żeńską.

Małżeństwo i rodzina

Była jedną z najważniejszych postaci amerykańskiej delegacji na festiwal filmowy w Cannes w 1955. Podczas pobytu we Francji została zaproszona do udziału w sesji zdjęciowej w Pałacu Monakijskim w towarzystwie księcia Monako, Rainiera. Książę oświadczył się aktorce podczas podróży do Stanów Zjednoczonych. 4 kwietnia 1956 Kelly przybyła na Lazurowe Wybrzeże, a 14 dni później poślubiła Rainiera w cywilnej ceremonii w Sali Tronowej Pałacu Monako. 19 kwietnia 1956 odbył się ślub kościelny pary w Katedrze Świętego Mikołaja. Kelly po ślubie otrzymała tytuł Jej Księżęca Wysokość Księżna Monako.

Dzieci

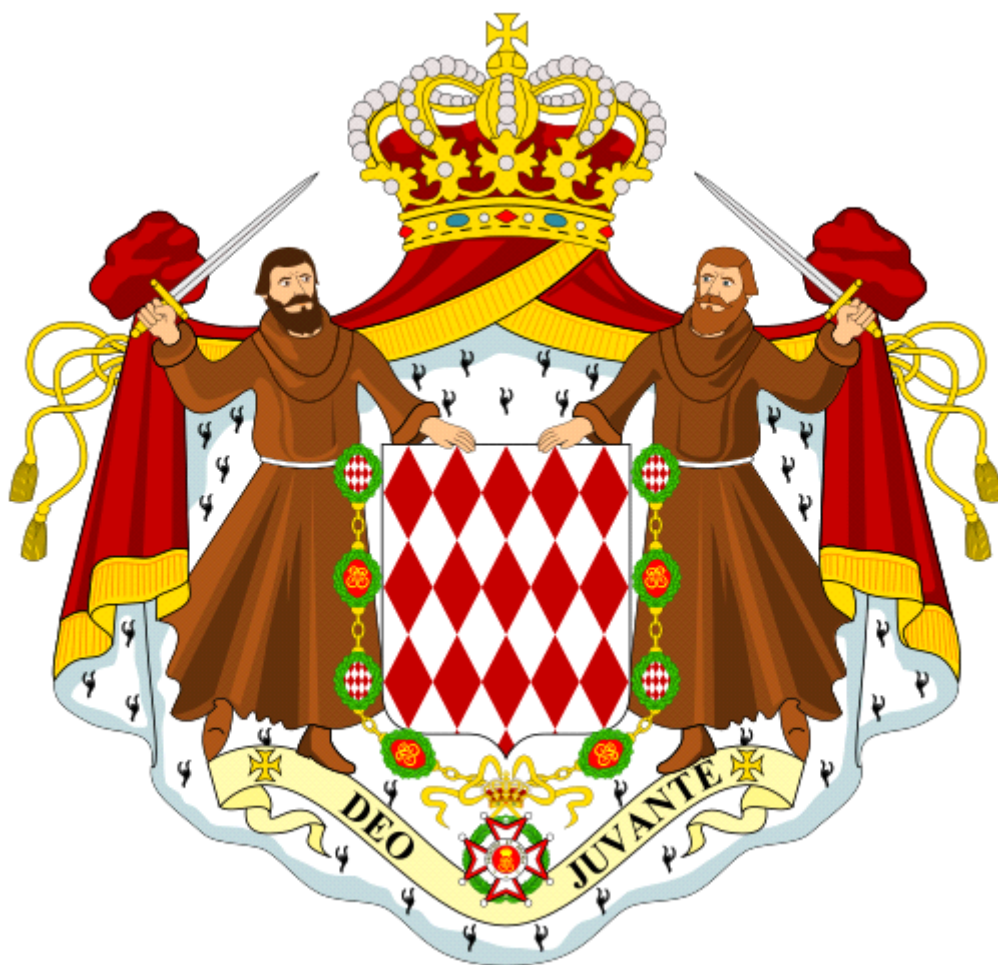
23 stycznia 1957 o godz. 9:32 księżna urodziła w Monte Carlo swoje pierwsze dziecko i nową następczynię monakijskiego tronu[2]. Dziewczynka otrzymała imiona Karolina Ludwika Małgorzata i tytuł dziedzicznej księżnej Monako. Pojawienie się na świecie księżniczki Karoliny doprowadziło do pogłębienia konfliktu pomiędzy księciem i księżną Monako a Antoinette, baronową Massy. Siostra księcia Rainiera uważała, że to ona powinna zostać następczynią tronu, ponieważ jest najstarsza z rodzeństwa i ma syna, który zapewniłby dalszą sukcesję władzy w państwie.

Latem 1957 pojawiły się informacje, że Grace jest w kolejnej ciąży[3]. Media sugerowały się zaokrągloną figurą władczyni podczas jednego z jej oficjalnych wystąpień w Rzymie oraz zdjęciami z rodzinnych wakacji w Szwajcarii. Kilka miesięcy wcześniej książę Rainier zmuszony był dementować pogłoski o błogosławionym stanie swojej żony[4]. Tym razem doniesienia okazały się prawdziwe i 20 września Pałac Książęcy przyznał, że Grace i Reinier spodziewają się drugiego dziecka[5][6]. Albert Aleksander Ludwik Pierre urodził się 14 marca 1958 o godz. 10:48[7][8][9]. Pojawienie się na świecie syna zapewniało ciągłość sukcesji tronu Monako w linii męskiej. Książę Albert został dziedzicznym księciem Monako i zajął w linii sukcesji miejsce przed swoją starszą siostrą, przy czym nie mógł zostać wyprzedzony przez żadne ze swojego ewentualnego przyszłego rodzeństwa.

Księżna Monako

Jako księżna Monako Grace zrezygnowała z kontynuowania kariery aktorskiej, by móc skupić się na obowiązkach wynikających z jej funkcji. Założyła fundację AMADE Mondiale, mającą swoją siedzibę w Monako i niebędącą organizacją rządową. Fundacja zajmuje się integracją moralną i fizyczną oraz dobrym samopoczuciem dzieci na całym świecie, bez względu na rasę, narodowość, religię i przynależność polityczną. Obecnie prezesem fundacji jest córka księżnej, Karolina Grimaldi.

Grace towarzyszyła mężowi w oficjalnych uroczystościach, była gościem honorowym imprez kulturalnych i sportowych (między innymi wszelkich rozgrywek, odbywających się na terenie księstwa). W 1981 roku wzięła udział w ceremonii zaślubin księcia Walii, Karola z Lady Dianą Spencer.

Wypadek i śmierć

13 września 1982 księżna Grace i jej córka, księżniczka Stefania ucierpiały w wypadku samochodowym. Grace, mająca 52 lata, doznała ataku apopleksji i straciła panowanie nad pojazdem. Auto runęło w przepaść. Księżna trafiła do monakijskiej kliniki, a przeprowadzone badania wykazały u niej nieodwracalny uraz mózgu. Podłączono ją do aparatury podtrzymującej życie. Mózg Grace przestał jednak funkcjonować i następnego dnia o godzinie 22:10 aparatura została wyłączona. Księżniczka Stefania odniosła niewielkie obrażenia, nie uczestniczyła jednak w pogrzebie. Monakijska klinika została przemianowana na klinikę imienia księżnej Grace

Pogrzeb Grace Kelly odbył się 18 września 1982 w Katedrze Świętego Mikołaja w Monako. W ceremonii uczestniczyło czterystu gości, w tym reprezentanci zagranicznych delegacji. W imieniu brytyjskiej rodziny królewskiej do Monako przybyła księżna Walii, Diana, która sama zginęła w wypadku samochodowym piętnaście lat później. Księżę Rainier, który nie ożenił się ponownie, po śmierci w 2005 roku został pochowany u boku swojej żony.

Film „Grace, księżna Monako”

14 maja 2014 podczas festiwalu filmowego w Cannes odbyła się premiera filmu zatytułowanego Grace księżna Monako, którego reżyserem był Olivier Dahan. Obraz miał być dziełem biograficznym na temat życia księżnej Monako, a skupia się głównie na kryzysie w małżeństwie aktorki i księcia Monako w latach 60. XX wieku. Główną rolę w produkcji zagrała Nicole Kidman.

Zdjęcia do filmu rozpoczęto w październiku 2012 w Paryżu i Mentonie. Sceny kręcono również we Włoszech, a także za pozwoleniem Pałacu Księżęcego – na terenie Monako. W styczniu 2013 dzieci księżnej Grace, księżę Albert II, księżna Karolina i księżniczka Stefania po raz pierwszy negatywnie wypowiedzieli się na temat filmu, krytykując producentów za nieuwzględnienie poprawek, o które wnosili i zarzucając im brak zgodności z historycznymi wydarzeniami[19]. Zdecydowano, że premiera obrazu nastąpi podczas festiwalu w Cannes w maju 2014, jednak do ostatnich dni organizatorzy zastanawiali się nad wycofaniem propozycji z listy filmów. Do premiery jednak doszło, a rodzina księżęca zdecydowała się zbojkotować festiwal, na którym pojawia się każdego roku[19][20]. 2 maja na oficjalnej stronie Pałacu pojawiło się oświadczenie, w którym oznajmiają, że nie chcą być kojarzeni z tym filmem i wyrażają smutek, że historia księstwa została zmieniona dla celów komercyjnych[21].